

ชื่อวิทยานิพนธ์	สมรรถนะของผู้จัดการหน่วยบริการปฐมภูมิ จังหวัดสงขลา
ผู้เขียน	นางสาวรำภาภรณ์ หอมตیب
สาขาวิชา	การวิจัยและพัฒนาระบบสาธารณสุข
ปีการศึกษา	2548

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับสมรรถนะของผู้จัดการหน่วยบริการปฐมภูมิ และปัจจัยที่มีผลต่อระดับสมรรถนะของประชากรดังกล่าว กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้จัดการหน่วยบริการปฐมภูมิ ในจังหวัดสงขลา จำนวน 132 ราย ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบมีระบบ เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม ซึ่งได้ผ่านการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือด้านความตรงตามเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน และมีค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหาเท่ากับ 0.96 และความเที่ยงของแบบสอบถามได้รับการตรวจสอบ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ ครอนบาคเป็นรายด้าน ได้ค่าสัมประสิทธิ์ อยู่ระหว่าง 0.89 ถึง 0.92 (ด้านวิสัยทัศน์ เท่ากับ 0.89 ด้านการวางกลยุทธ์ เท่ากับ 0.92 ด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง เท่ากับ 0.90 ด้านการควบคุมตนเอง เท่ากับ 0.91 และด้านการเสริมสร้างพลังอำนาจแก่ผู้อื่น เท่ากับ 0.92) และค่าสัมประสิทธิ์โดยรวมเท่ากับ 0.95 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อสมรรถนะของผู้จัดการหน่วยบริการปฐมภูมิ โดยการใช้สถิติการวิเคราะห์ถดถอยพหุแบบขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีสมรรถนะโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.64$, S.D. = 0.46) เมื่อพิจารณาสมรรถนะเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีสมรรถนะอยู่ในระดับมาก 4 ด้าน เรียงตามลำดับได้แก่ 1) ด้านการเสริมสร้างพลังอำนาจแก่ผู้อื่น ($\bar{X} = 2.80$, S.D. = 0.51) 2) ด้านการควบคุมตนเอง ($\bar{X} = 2.74$, S.D. = 0.57) 3) ด้านวิสัยทัศน์ ($\bar{X} = 2.62$, S.D. = 0.53) และ 4) ด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ($\bar{X} = 2.57$, S.D. = 0.55) ส่วนสมรรถนะด้านการวางกลยุทธ์อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.45$, S.D. = 0.53) และพบว่าปัจจัยที่มีผลต่อสมรรถนะของผู้จัดการหน่วยบริการปฐมภูมิจังหวัดสงขลา คือ ปัจจัยบรรยากาศองค์การด้านความอบอุ่นและการสนับสนุนของหน่วยบริการปฐมภูมิ ระดับการศึกษา และจำนวนครั้งของการฝึกอบรม มีผลต่อสมรรถนะของผู้จัดการหน่วยบริการปฐมภูมิอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยปัจจัยทั้งสามสามารถร่วมกันทำนายความแปรปรวนของสมรรถนะได้ร้อยละ 19 (adjusted $R^2 = 0.19$) และปัจจัยที่เป็นตัวทำนายได้ดีที่สุดคือบรรยากาศองค์การด้านความอบอุ่นและการสนับสนุนของหน่วยบริการปฐมภูมิ ($B = 0.34$, $p < 0.05$)

ผลการวิจัยสามารถใช้เป็นข้อมูลในการพิจารณาแนวทางการพัฒนา
สมรรถนะของผู้จัดการหน่วยบริการปฐมภูมิ โดยเฉพาะในด้านการวางกลยุทธ์ ซึ่งควรเน้นใน
เรื่องทักษะการคิดกลยุทธ์เชิงรุกและการคิดเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้วิธีการฝึกอบรมเพื่อให้ผู้จั
ดการหน่วยบริการปฐมภูมิ เกิดความรู้ ทักษะหรือความสามารถด้านการวางกลยุทธ์เพิ่มมากขึ้น

Thesis Title	The Managers' Competency in Primary Care Units, Songkhla Province
Author	Miss Rampaporn Homteeb
Program	Health System Research and Development
Academic Year	2005

ABSTRACT

This explanatory research aimed to describe the level of managers' competency in primary care units in Songkhla Province, and to examine the factors predicting level of the competency. The subjects were 132 primary care unit managers selected using systematic random sampling. Data were collected using a questionnaire. The instrument's content validity was confirmed by five experts, with a content validity index of 0.96. Chronbach's alpha coefficients was used for estimating its reliability. The overall coefficient of the primary care unit managers' competency questionnaire was 0.95. The coefficient of each competency category ranged from 0.89 to 0.92 (visioning = 0.89, strategic orientation = 0.92, change leadership = 0.90, self control = 0.91 and empowering others = 0.92). The data were analyzed by using frequency, percentage, mean and standard deviation, stepwise multiple regression analysis.

The results showed that primary care unit managers reported their overall competency was at a high level ($\bar{X} = 2.64$, S.D. = 0.46). In addition, they felt most competent in the categories of empowering others ($\bar{X} = 2.80$, S.D. = 0.51), self control ($\bar{X} = 2.74$, S.D. = 0.57), visioning ($\bar{X} = 2.62$, S.D. = 0.53) and change leadership ($\bar{X} = 2.57$, S.D. = 0.55), which all were at high level. However, the least competent was in the strategic orientation category ($\bar{X} = 2.45$, S.D. = 0.53), which was at a moderate level.

The factors influencing managers' competency were warmth and supportive climate, educational level, and numbers of training sessions attended. These predictors could jointly predict 19 percent (adjusted $R^2 = 0.19$) of the variance in primary care unit managers' competency ($p < 0.05$)

The description of the level of managers' competency in primary care units in Songkhla Province provided by this study may serve as useful information for the provincial public health administrators or contracting unit for primary care officers to consider for improving the managers' competency in primary care units by training, especially in the strategic orientation. Emphasis should be placed on proactive strategic thinking and creative thinking skills.